

ZIMA

K-MAGAZÍN

**MAGAZÍN
KINEKUS**

**PRE VAŠE
POHODOVÉ
ČÍTANIE**

Vianoce

20

každoročné pozvanie vidieť neviditeľné

4 **TEST: Nový AKU 18V systém PROKIN**

6 **5 tipov pre efektívnejšie kúrenie drevom**

14 **Ako pripraviť auto na zimu?**

18 **Snažíme sa byť dobrí – nová partnerská predajňa**

24 **6 tipov na správny výber vianočného darčeka**

Samé dobré veci z KiNEKUSu nájdete aj v partnerských obchodoch.

Bánovce nad Bebravou	Železiarstvo HANKE	Sládkovičova 721
Banská Štiavnica	Záhradné a remeselné potreby DUŽINA	Kolpašská 1/D
Bardejov	MARVAN, potreby pre domácnosť	Dlhý rad 19
Bátorové Kosihy	BV-TV ELEKTRO	Obchodná 41
Borský Mikuláš	Rozličný tovar – Včelková Marta	Školská ul. 1687
Boľany	Juraj Kišš – GT market, Domáce potreby	Kvetná č. 245
Bratislava – Petržalka	KiNEKUS	Fedinova 14
Bratislava – Vajnory	KiNEKUS	Pri starom letisku 3, NC Vajnoria
Brezno	PLASTKOV s.r.o.	Rázusova 19
Cífer	PRAKTIK Cífer s.r.o.	Potočná 2
Čadca	Vitežinský – EURONÁRADIE	pri Kauflande
Čadca	Boris Špilák Železiarstvo V+V	Nám. slobody 61
Čachtice	Stavjam, s.r.o.	Malinovského 878
Čierna nad Tisou	ISZAMATA s.r.o.	Dukelských hrdinov 146/22
Čierne	Ján Gelačák	Čierne 980
Detva	FARBY-LAKY Horvath	Záhradná ul. č. 3414/30/ budova vedľa Oazy/
Detva	CKD market, s.r.o.	Jesenského 2
Dobšiná	JANETE s.r.o. Rožňava	SNP č.597
Dunajská Streda	KOVOLAK	Kostolné Kračany 90
Gabčíkovo	Domáce potreby – Dom služieb	Mlynský rad 205
Gabčíkovo	Železiarstvo	Mlynský rad 185
Gelnica	Aurora Dea	Hlavná č.58
Gíraltove	KAMAJ SK, s.r.o., Železiarstvo	Dukelská 37
Gíraltove	KAMAJ SK, s.r.o., Domáce potreby	Dukelská 790 /stanica SAD/
Handlová	Hertlík Michal Železiarstvo-domáce potreby	OD-JEDNOTA SNP 1
Heľpa	Helgas s.r.o.	Heľpa 72/41
Hnúšťa	Soňa Matiašová – Chovateľské potreby	Francisciho 186 /Dom služieb/
Horná Potôň	PRIMAX	Hlavná 209
Humenné	REPO HUMENNÉ, s.r.o.	Ševčenkova 10
Chltenica	Všeličo	Nám. 1.mája 483
Ilava	Domáce potreby H&N	Ružová 109
Jahodná	PRIMAX	Hlavná 291
Jesenské	BARTEX BG s.r.o.	Nám. Slobody 137
Komárno	BV-TV ELEKTRO	Pohraničná 21
Košice	KiNEKUS	Južná trieda 66 – do 24. 12. 2020 od 10. 1. 2021 – OC Cassovia, Pri Prachárni 4
Krásno nad Kysucou	AGROŽEL s.r.o.	Krásno nad Kysucou 1513
Kremnica	Domáce potreby	Zechenterova 347/2
Krupácky	ALTAN s.r.o., Domáce potreby	OD POKROK
Krupácky	ALTAN s.r.o., Železiarstvo	Nám. slobody 6
Krupina	Haalová – ELAST, potreby pre domácnosť	Obchodná 554/10
Krupina	Dendiš Jozef	Nám. SNP 127/20 /Na rínku/
Kúty	Ján Valachovič – VAPA	Štefánikova 1274
Kysucké Nové Mesto	Anna Zajacova	Námestie slobody 24
Lehnice	PRIMAX	Hlavná 57
Leopoldov	Domáce potreby	námestie Sv. Ignáca 30
Levoča	Železiarstvo OLEKŠÁK	Košická 18
Liesek	Vrabček Martin – STAVIVÁ	Oravická 416
Liptovský Mikuláš	UNIDOM	1. mája /vedľa STOPSHOPu/
Lokca	Ing. Peter Sahul – MINIMARKET	Lipová 225/3
Lučenec	RETRO LC s.r.o.	L. Podjavorinskej 21
Lučenec	RETRO LC s.r.o. prev. Železiarstvo	Ulica mieru 299/ pri žel. stanici/
Makov	Market u Miša	Makov 315
Malacky	Ing. Ferdinand Vrablec	L. Zúbka 1149/2
Margecany	MAPOX,s.r.o.	Partizánska č.30
Martin	KiNEKUS	Pri TESCU, OC TURIEC
Medzilaborce	Slavomír Pimík, Dom Záhrada Dieľňa	Kapitána Nálepku 438
Moldava nad Bodvou	F+F, Železiarstvo – domáce potreby	Hviezdoslavova 34
Námestovo	DOMATRA s.r.o.	Miestneho priemyslu 570
Neded	Zuzana Gyöppösová	Hlavná 821
Nesvady	Aszti s.r.o.	Obchodná 28
Nitra	KiNEKUS	Bratislavská 35
Nitrianské Rudno	BaB, s.r.o., Stavebniny	Okružná 99/58
Nižná nad Oravou	Vrabček Martin – STAVIVÁ	Družstevná 834
Nová Baňa	Remeslo GLEZGOVÁ	Bernolákova 20/1867
Novoť	Jozef Florek	Novoť č. 213

Okoč	Németh Fridrich – GAZDABOLT	Sokolecká 1/1
Oravská Lesná	Michaela Vlčáková	Záhradkárske potreby
Palárikovo	Ing. Ludmila Girgošková	Nákupné stredisko
Papradno	Iveta Balušíková	Papradno 1094
Partizánske	BAJŽÍK s.r.o.	Nitrianska ulica 1640/110
Piešťany	DOMOSS TECHNIKA a.s.	Bratislavská 11/a
Podolínec	Železiarstvo, Mária Satalová	Mariánske nám. 64
Pohronská Polhora	Domáce potreby Nepšinská	Hlavná 62
Poltár	RETRO LC s.r.o.	Továrenská 412/14
Poprad	KiNEKUS	Dlhé Hony 5268/9 /OC Kriváň/
Prešov	KiNEKUS	Vihorlatská 1/A (budova Hyperno- vy) – do 24. 12. 2020
Prievidza	KiNEKUS	Nábřežná 11 /bývalá Billa/
Pružina	Dušan Jance – KROVMONT	Pružina 184
Púchov	KiNEKUS	pri ČS Slovaft, Okružná 1746/74
Rabča	Ján Matuga/DOM KULTÚRY/	Hlavná č.1196/492
Rajec	Železiarstvo CIMAT, s.r.o.	Námestie SNP 21
Raková	Jozef Smolka, JS CENTRO	Raková 169
Raková	Michal Cigáň	Raková
Revúca	JANETE s.r.o., Rožňava	Jesenského č.136
Rimavská Sobota	ADAM Stavebné centrum	Šibeničný vrch 1
Ružomberok	KiNEKUS	Bystrická cesta 2159
Sečovce	Sopklíma – Domáce potreby	Obchodná 30/175
Skalica	Comisshop s.r.o	Clementisa 61
Skalité	MCC services	Skalité 1137
Snina	Domáce a záhradkárske potreby, MARCINEK – UNIVERZÁL	Strojárska 102
Sobrance	Tomčo Ľuboslav RELUT	Štefánikova č. 9
Spišská Belá	CENTRODOM s.r.o.	SNP č. 1, OD COOP Jednota 1. pos.
Stará Bystrica	Priemysel – domáce potreby	JEDNOTA, Stará Bystrica 711
Stará Lubovňa	Železiarstvo NOIPI	Jarmočná č.1
Stará Turá	GAZDA Záhradkárske potreby	Husitská 5
Streda nad Bodrogom	Csaba Tóth – ALFA	Hlavná 218
Svidník	ALNA SK s.r.o., Domáce potreby	Sovietskych hrdinov č. 467/1
Svidník	ALNA SK s.r.o., Železiarstvo	Sovietskych hrdinov č. 2256/118
Šaštín – Stráže	Holícký – Potreby pre domácnosť	Hollého č. 652
Štiavnik	Anton Sečeň – SEAN	Štiavnik 190
Štiavnik	Anton Sečeň – SEAN	Štiavnik 1378
Štvrtok na Ostrove	Margita Melová	Hlavná 81
Šumperk (CZ)	KiNEKUS	Žerotínova 2833/46
Šurany	Mgr. Jozef Švec – INTEGRAL	SNP 1
Šurany	Mgr. Jozef Švec – INTEGRAL	nam. Hrdinov
Šurany	Michal Švec – TECHNOKOV	SNP 31
Tisovec	Chovateľské potreby	Francisciho 1193
Trebišov	Mullit centrum Trebišov, s.r.o.	Gorkého 17
Trebišov	DIEN BIEN PHU s.r.o.	ČSA 6 /bývalá kuchynka/
Trenčín – Belá	KiNEKUS	Potočná 2
Trhovište	Farming, družstvo	Trhovište, č. 446
Trnava	CKD market, s.r.o.	Zelenecká 111/1
Trstín	Edita Mahajová – CENTRUM EDIT	Trstín 82
Turzovka	KON – SHOP s.r.o.	M. R. Štefánika 81
Tvrdošín	Peter Jurčí, Domáce potreby	Trojčinné námestie č. 191
Valaská Belá	BaB, s.r.o., Stavebniny	Valaská Belá 468
Varín	SEMKO	Hrnčiarška 224
Veľká Mača	Záhradkárske potreby GAZDABOLT, Dagmar Kosnáčová	Hlavná 255
Veľké Ludince	Farmer Center s.r.o.	Hlavná 873
Veľké Rovné	Boris Špilák Železiarstvo V+V	č. 1622/vedľa obecného úradu/
Veľký Krtíš	ECHO, spol.s r.o.	Lučenecká 1281
Vráble	Synexa – Ing. Henrieta Hubinská	1. mája 1701/17
Vrbové	Šupylapy s.r.o.	M. A. Beňovského 456/62
Vysoká nad Kysucou	PA MARKET	Ústredie 217
Zákamenné	Janton, s.r.o.	Zákamenné 1393
Zázrivá	Zázrivček	Stred 152
Zemianska Oľča	Silvia Válek – INTERNETTO	Železničná 134/7
Žarnovica	Záhradkárske a chovateľstvo DUŽINA	SNP 11
Želiezovce	PM BAZÉNY spol.s r.o.	SNP 11
Želiezovce	AT ZUGADO s.r.o.	SNP 11
Žilina	KiNEKUS	Kamenná 4

OBSAH

- 4 **TEST**
Nový AKU 18V systém PROKIN.
- 6 **VYKUROVANIE**
5 tipov na efektívnejšie kúrenie drevom.
- 8 **ZÁHRADA**
Zimný rez ovocných stromov.
- 10 **KUCHYŇA**
Ako sa vyhnúť chybám pri príprave jedál?
- 12 **RECEPTY**
Zabíjačkové recepty.
Vynikajúce perníčky a medovníčky.
- 14 **AUTO-MOTO**
Jazdime bezpečnejšie
Ako pripraviť auto na zimu?
- 16 **PREDSTAVUJEME**
Žiť život naplno.
- 17 **NIE JE DOBRE VIDITEĽNÁ**
Rohože – zabudnuté hrdinky.
- 18 **PREDSTAVUJEME**
Snažíme sa byť dobrí.
- 20 **OKIENKO DO DUŠE**
Vianoce, každoročné pozvanie vidieť neviditeľné.
- 22 **DETSKÁ STRANA**
Obľúbená strana pre najmenších.
- 23 **TIP NA VÝLET**
Arborétum Mlyňany.
- 24 **VIANOCE**
6 tipov na správny výber vianočného darčeka.
- 26 **KRÍŽOVKA**

MÚDROST' JE CENNEJŠIA AKO VŠETKO OSTATNÉ...

Podľa wikipédie „Múdrost' je maximálna dokonalosť vo vedení svojho života ako výsledok pochopenia zmyslu života a poznania prostriedkov k tomu, ako dosiahnuť zmysel života.“

Človeka, ktorý vynikal múdrosťou, v staroveku považovali za mudrca. Človeka, ktorý miloval múdrosť alebo túžil po nej, za filozofa. Múdrost' sa zakladá na rozlišovaní.

Múdrost' podľa Biblie je pochopenie Božích plánov a život podľa nich. Jej základom je bázeň pred Bohom. Biblia obsahuje niekoľko spisov múdrosti: Kniha Múdrosti, Kniha Prísloví, Kniha Jób, Kniha Kazateľ, Kniha Sirachovcova a dve knihy kráľov.

Práve v prvej z nich (pozri 3. kapitola Prvej knihy kráľov) sa mladému Šalamúnovi, ktorý nastúpil na trón po kráľovi Dávidovi zjavuje Boh a hovorí mu: „Žiadaj si, čo ti mám dať!“ Šalamún odpovedal: „Pane daj svojmu sluhovi srdce pozorné, aby spravoval tvoj ľud a rozlišoval medzi dobrým a zlým.“ Pánovi sa páčilo, že si Šalamún žiadal práve túto vec. Preto mu Boh povedal: „Pretože si nežiadal dlhý vek, ani si nežiadal bohatstvo, ani si nežiadal život svojich nepriateľov, ale si si žiadal chápanosť, aby si pochopil právo, urobím ti podľa žiadosti: Hľa, dám ti srdce múdre a chápané, takže tebe podobného nebolo pred tebou a takého, ako si ty, nebude ani po tebe. Ale dám ti aj to, čo si nežiadal, aj bohatstvo, aj slávu, takže ti po všetky tvoje dni nebude podobného medzi kráľmi...“

To, že Pán dodržal svoj sľub, sa môžeme dočítať nielen v ďalších knihách Biblie, ale aj v historických knihách a kronikách, ktoré zaznamenali mnohé Šalamúnove spravodlivé rozsudky, jeho nesmierne bohatstvo a slávu, ktorá sa šírila po celom vtedajšom svete... Výrok o šalamúnskom riešení problémov sa zachoval dodnes.

Vidíme, že múdrost' bola v minulosti veľmi cenná a mudrcov si všade vážili. Panovníci ich k sebe pozývali a pýtali si od nich radu pri všetkých kľúčových rozhodnutiach. Toto je prax overená tisícročiami. Ako je tomu dnes?

V ére internetu a záplavy správ, ktoré sa na nás valia zo všetkých strán, je veľmi ťažké zachovať si múdrosť a zdravý rozum. Cez sociálne siete môže každý človek alebo skupina ľudí začať šíriť akúkoľvek správu, aj úplnú lož, podporenú prekrútenými faktami a pravdami vytrhnutými z kontextu. Je obzvlášť dôležité rozlišovať a kriticky triediť všetko, čo sa ku nám dostáva a čo chceme aplikovať vo vlastnom živote.

Vlastnosť rozlišovania a kritického myslenia treba budovať aj v našich deťoch aby neboli závislí na svetonázore alebo ideológii, ktorej základom sú lži a manipulatívne prekrútené pravdy naoko dobre znejúce a masívne podporované médiami. Platí výrok, že tisíckrát opakovaná lož sa stáva „pravdou“.

Preto by som chcel upriamiť svoju i vašu pozornosť na hľadanie dobrých zdrojov a budovanie si vlastného kritického myslenia. Bez pochyb najlepším zdrojom múdrosti je samotná Biblia, ktorú rešpektujú aj významné osobnosti iného vierovyznania, ako aj vedci, ktorí sa nehľasia k žiadnemu náboženstvu. Aj v dnešnej dobe však vychádzajú publikácie, po ktorých sa oplatí siahnuť. Nedávno sa mi dostal do rúk rukopis knihy od slovenského autora: Old Rich, Architektúra života. Zaujala ma tým, ako logicky a analyticky popisuje pojmy múdrost', hlúposť, logika, morálka, charakter, rozhodovanie človeka, ako hľadá súvislosti medzi nimi. Nechcem prezrádzať obsah, ale dovoľm si citovať aspoň jednu myšlienku: „Bez spravodlivosti, úcty, poctivosti, pravdovravnosti, ochoty pomôcť či rešpektu k druhým nemáme budúcnosť. Úpadok mravov jednoznačne vedie k úpadku spoločnosti ako celku. Toto platí bez výnimky. Otázka však znie: Prečo spoločnosť netrvá na prísnej morálke svojich lídrov?“

Prajem Vám pokojný a požehnaný čas, aby ste mali možnosť vidieť neviditeľné...

Štefan Súkeník

Nová kompletná rada AKU náradia.

Ako fungujú v reálnych podmienkach?

Výrobca traktorov Zetor prišiel v roku 1960 s úplne novými modelmi. Nazval ich unifikovaná rada. Okrem iného bolo ich výhodou, že mali veľké množstvo spoločných dielov, ktoré boli navzájom zameniteľné. Bola to vcelku prelomová myšlienka, ktorej cieľom bolo znížiť zaťaženie výroby, ale aj logistického reťazca náhradných dielov.

Práve na Zetor som si spomenul, keď som videl ponuku náradia Prokin, konkrétne radu AKU 18V SYSTEM. Ako napovedá názov, jedná sa (momentálne) o 9 rôznych typov náradia, dve batérie a nabíjačku. V prvom momente ma zarazili značky na väčšine krabíc, ktoré signalizujú, že v plastovom kufríku sa nenachádza batéria ani nabíjačka. Ale potom som pochopil SYSTÉM. Je ekologický aj ekonomický. Pre zákazníkov aj veľmi perspektívny, nakoľko výrobca neustále vyvíja nové druhy AKU náradia pre najrozličnejšie použitie. V súčasnosti ich má už viac ako 90 druhov! To všetko môže fungovať na jediný typ akumulátora!

AKO TO FUNGUJE

Základom systému AKU 18V SYSTEM sú dve kompletne sady (STARTER KIT). Zákazník v nich dostane uťahovačku/skrutkovač alebo uhlovú brúsku. Obe obsahujú aj batériu a nabíjačku. Samozrejme je možnosť kúpiť si aj ktorokoľvek iné zariadenie zo systému AKU 18V SYSTEM a k nemu si dokúpiť samostatne batériu a nabíjačku. A to za mimoriadne výhodnú cenu. Ostatne, cenová výhodnosť platí aj pre všetky ostatné výrobky.

Možno sa niekomu bude zdať, že je takýmto spôsobom ukrátený o jeden akumulátor. Nie je to pravda. Jednak z dôvodu praktického použitia – pravdepodobnosť, že domáci majster bude používať v rovnakom momente dve rozdielne náradia, sa blíži limitne nule... Reálne, nikto nebude potrebovať dve batérie naraz pre dva rozdielne stroje. A ak predsa, môže si kedykoľvek batérie dokúpiť ako samostatný diel. A to za cenu, ktorá je oproti konkurencii vo svojej triede veľmi rozumná.

Kompletná sada (STARTER KIT) uťahovačka – skrutkovač CD-L0118

Hmotnosť: 1262 gramov
Rýchlosti: 400/1100 otáčok
Skľučovadlo: rýchlopínacie, bezkľúčové
Max. priemer vrtáka: 10 mm
Max. uťahovací moment: 35 Nm
Nastavenie uťahovacieho momentu: 19 stupňov + vrtanie
Chod: pravý/tavý
Závesný klip: áno
Osvetlenie pracovného miesta: LED
Napätie akumulátora: 18V
Kapacita akumulátora: 2 Ah
Indikátor stavu batérie: áno
Sada obsahuje: uťahovačka, kufrík, rýchlonabíjačka, 2 Ah batéria, príručka

19+1
nastavení
krúti. momentu

35
Nm

18V
system

2
smery

LED

Uzamykateľné vrtanie

2
rýchlosti

Kompletná sada (STARTER KIT) uhlová brúška AG-L0118

Hmotnosť: 2100 gramov
Priemer kotúča: 125 mm
Otáčky: 9500 ot./min.
Rúčka: softgrip, možné 3 body
Kryt kotúča: rýchlopínací
Kľúč: v rukoväti
Napätie akumulátora: 18V
Kapacita akumulátora: 2 Ah
Indikátor stavu batérie: áno
Sada obsahuje: uhlová brúška, kufrík, rýchlonabíjačka, 2 Ah batéria, príručka

9 500
otáčok

18V
system

125
mm

Click
system

1 2 3

TEST: SKRUTKOVÁČ CD-L0118 A BATÉRIA

Základným kameňom každého akumulátorového náradia je batéria. V 18 voltovom systéme PROKIN je možné do zariadení zapájať momentálne dva typy batérií. Prvou je lítium-iónový akumulátor s kapacitou 2Ah a druhým akumulátor s kapacitou 4 Ah. Podľa údajov výrobcu je s menším akumulátorom možné zaskrutkovať na jedno nabitie pomocou skrutkovača CD-L0118 120 skrutiek rozmeru 5x50 milimetrov a s väčším až 240 skrutiek. Samozrejme, že sme sa rozhodli tieto údaje overiť v praxi.

V našom teste sme postupovali nasledovne: Menšiu batériu sme nechali plne nabiť a potom sme ju vložili do spomenutého skrutkovača CD-L0118. Jedná sa o aktuálne najmenší skrutkovač v ponuke a boli sme zvedaví, ako si poradí s riadnym zaťažením.

Najskôr sme skrutkovač nechali bežať bez záťaže 20 minút na nižšej rýchlosti. Sna-

hou bolo jednak nechať úplne nové náradie trochu sa zabehnúť a aj zistiť, či dochádza k zvýšeniu teploty stroja aj bez záťaže. Napriek stálemu točeniu sa neobjavil ani najmenší náznak zohrievania, nie to ešte prehrievania.

V druhej fáze sme pristúpili k záťažovému testu. Ten spočíval v zaskrutkovaní a vyskrutkovaní skrutiek 5x70 do suchého hranola zo smrekového dreva. Samozrejme, striedali sme miesta, aby pri následných zaskrutkovaníach nemal skrutkovač už predvrtanú dieru.

Jedno zakrútenie trvalo približne 6 sekúnd a stroj bol v otáčkach takmer neustále. Prestávky v záťaži mal len pri prepínaní ľavého a pravého chodu. V každom prípade sa teplota vrtačky len mierne zvýšila. Zato skrutky boli také horúce, že sme museli používať hrubú koženú rukavicu.

Po približne 40 minútach skrutkovania (+20 minútach behu naprázdno) sa batéria zda-

la stále neunaviteľná (aj keď na kontrolnom displeji svietilo už len posledné svetielko), takže sme vyvrtali ešte 3 diery do dreva vrátom s priemerom 10 milimetrov (čo je maximum, ktoré sa dá do vrtačky nasadiť). To sa už ukazovalo, že batéria melie z posledného a tretiu dieru (dlhú 100 milimetrov) dovrtala až na tretí pokus. Potom sme sa vrátili späť k skrútkovaniu. Batéria vydržala ešte dve a pol minúty a potom vrtačka už nebola schopná dotiahnuť skrútku. Iste, po krátkej regenerácii to ešte zvládla, ale nám išlo o stálu výdrž. V každom prípade vynikajúci výkon na stroj, ktorý aj s akumulátorom váži len niečo cez 1,2 kilogramu.

Keby sme celkový čas skrútkovania vydělili šiestimi sekundami (tolko trvalo zaskrutkovanie jednej skrútky), zistili by sme, že **sme zaskrutkovali viac ako 425 skrútkiek, čo je viac ako trikrát toľko, ako je množstvo udávané výrobcom**. A to sme ešte vrtali a vrtačka išla 20 minút bez záťaže.

Nabíjanie podľa údajov výrobcu trvá 15 minút. Po štvrt hodine naozaj svietia všetky tri kontrolky batérie. Plné nabitie sme však po takomto vyčerpaní batérie dosiahli až po 46 minútach.

Oplatí sa teda kúpiť kompletnú sadu a ešte jeden akumulátor na prestriedanie. Keďže v reálnych podmienkach by zaskrutkovanie jednej skrútky trvalo asi 10 sekúnd, bude jeden akumulátor navyše bohato stačiť.

5 TIPOV

na efektívnejšie kúrenie drevom

1. KÚRTE LEN SUCHÝM DREVOM

Suché drevo neobsahuje látky, ktoré priamo brzdia horenie – čiže vodu. V čerstvo spílenom dreve je obsah vody až 50% a ak drevo presušíme len pár týždňov či mesiacov, nebude to stačiť.

Mokrú (či v lepšom prípade len nedostatočne vysušenú) drevo spotrebúva príliš veľa energie len na to, aby pri horení najskôr vysušilo samo seba. A táto energia potom samozrejme chýba pri horení. Výsledkom je potom aj dvojnásobná spotreba paliva a tiež dechtom zanesené vykurovacie teleso a komín, čo je životu a majetku nebezpečná kombinácia. Správne vysušené drevo obsahuje do 15% vlhkosti. V takom prípade horí takmer bez tvorby popola (ten je zasa vynikajúcim prírodným hnojivom) a tak isto takmer bez tvorby dymu. Vlhkosť dreva zistíte pomocou špeciálneho vlhkomera. Môžete však sledovať aj praskliny v dreve. Ak sú na dreve vytvorené, drevo by malo byť už dostatočne suché. Jednoduchým testom je aj úder dvoch polienok. Cinkneme nimi navzájom o seba a vysoký hlasný tón, ktorým drevo akoby zazvoní, znamená suché drevo. Mokrú drevo pri tomto teste neznie ani nahlas, ani vysokým tónom.

Tvrde drevo trvá presušenie na vzduchu aspoň dva roky, mäkké vyžaduje aj tri roky sušenia.

2. VYBERTE SI SPRÁVNE DREVO

Mäkké drevo z ihličnanov je síce ľahké a ľahko sa aj spracúva, ale na dlhodobé kúrenie nie je najvhodnejšie. Naopak, veľmi sa hodí na podkúrenie. Mäkké drevo z ihličnatých stromov paradoxne aj dlhšie schne ako tvrdé drevo, pretože obsahuje veľký objem živice. Na dlhodobé kúrenie je vhodnejšie tvrdé drevo z listnatých stromov. Horí pomalšie, nerozpadá sa tak rýchlo a ak, tak na uhliky, ktoré vydržia dlho žeravé. Zmenšuje sa tak spotreba paliva a predlžujú sa intervaly prikladania, čo zasa prispieva k väčšiemu pohodliu.

Vlhkosť dreva overíte

jednoduchým testom.

Cinkneme navzájom dvomi polienkami o seba a vysoký hlasný tón, ktorým drevo akoby zazvoní, znamená suché drevo.

3. DREVO ŠTIEPAJTE NA IDEÁLNE ROZMERY

Každý rok sa objaví aj niekoľko inzerátov, v ktorých noví majitelia predávajú práve kúpené palivové drevo – pretože je príliš dlhé. Urobili totiž začiatočnícku chybu a neprečítali si v návode alebo nepremerali, aké sú rozmery ohniska v ich sporáku či kachliach. Najmä ak kupujete nové vykurovacie teleso, skontrolujte si, či výrobca medziasom

nezmenil dizajn a či je dĺžka ohniska v sporáku stále rovnaká, aj keď kupujete rovnaký model, ako ste vlastnili doteraz. Polienka by mali byť len o čosi kratšie ako je maximálna dĺžka. Čo sa týka priemeru, ideálne by mali mať 10–15 centimetrov. Samozrejme, opäť treba počítať s rozmermi dvierok. Platí, že polienka na podkúrenie sekáme na menšie priemery, zatiaľ čo tie, ktorými budeme udržiavať oheň počas celého dňa, budú mať nami spomenutý rozmer.

4. ČISTITE SVOJE VYKUROVACIE ZARIADENIE

Aj ideálne suché drevo tvorí sadze a popol. Síce v minimálnom množstve, ale predsa. Pre ideálnu funkciu kachlí či sporáka je preto potrebné pravidelne čistiť vykurovacie teleso a nezabudnúť ani na kontrolu a prípadné čistenie komína. Čistíme nielen ohnisko, ale aj ťahové časti vykurovacieho telesa a dymovú rúru. Pri čistení nezabudnime skontrolovať ani naoko nepodstatné časti ako sú klapky primárneho a sekundárneho vzduchu. Často môžu byť zanesené, čo prispieva k horšiemu horeniu, zbytočnej dymivosti a slabej efektívnosti vykurovacieho telesa.

5. NEPREKURUJTE

Ani starí Oravci v domoch po grúňoch počas zím nekúrili tak, ako sme zvyknutí teraz. Skrátka tak, že máme nielen tepelný komfort, ale doslova nadštandard.

Kúrenie drevom najmä v uzavretých doľinách pri inverzii významne prispieva k tvorbe smogu a ten zasa k dýchačím problémom.

V súčasnom období k tejto obave môžeme prirátať a problémy s koronavírusom, proti ktorému sa odporúča bojovať napríklad znížením teploty a zvýšením vlhkosti v interiéroch.

Ostatne, ak dom chladne cez noc až príliš, je treba zamyslieť sa aj nad inými možnými príčinami, ktorých odstránenie môže zefektívniť vykurovanie. Napríklad nahradiť: nevyhovujúci typ okien alebo nedostatočná či úplne chýbajúca tepelná izolácia stavby môžu byť tiež príčinami, ktoré zvyšujú spotrebu dreva nad únosnú mieru.

- Drevo schne od vonkajška smerom dnu a keďže stromy sú “nadizajnované” tak, aby chránili vodu v sebe, musíme rýchlemu schnutiu pomôcť. Drevo treba čo najskôr napíliť na špalíky a tie naštiepať, aby sa čo najviac zničila prirodzená ochrana stromu pred vysychaním a čo najviac zväčšila plocha, z ktorej sa z dreva odparuje voda.
- Drevo sušte na miestach, kde je prirodzená cirkulácia vzduchu. Pokiaľ možno, aj s priamym prístupom slnka. Rošt, ktorý pomáha prístupu vzduchu zospodu, by mal byť tiež samozrejmosťou. Pokiaľ nemáte špeciálnu dreváreň, môžete drevo naukladať na palety a zakryť ho aspoň plachtou ako strechou. Je to určite lepšie riešenie ako vlhké drevo, ktoré nemá šancu vyschnúť a je ideálnym miestom na šírenie drevokazných húb. Sušenie, ale netreba preháňať. Po štyroch rokoch sa na dreve začnú prejavovať účinky prirodzeného aeróbného rozpadu a drevo stráca svoju výhrevnosť, aj keď je dokonale suché.
- Popol z vykurovacieho zariadenia vyberajte až pred zakurovaním. Uhlíky skryté v popole pomáhajú udržiavať teleso a ťahy teplé, čo zjednoduší zakurovanie.

— Zide sa Vám —

Elektrický vysávač na popol

Sekera

Sekera kálačka

Komínový kartáč

Nadstavec na komínový kartáč

Krycia plachta PROFI, 140 g/m²

ZIMNÝ REZ

OVOCNÝCH STROMOV

ako začať?

Koniec zimy a začiatok jari je termínom, v ktorom sa zvyčajne vykonáva zimný rez (alebo predjarný) jadrovín. Je to akýsi „základný“ rez, ktorý by sme mali stromom aspoň v základnej forme dopriať každý rok. Niekedy možno zastrihneme len konárik, inokedy sa bude jednať o zásadnejšie presvetlenie a tvarovanie koruny. Čo-to o základoch tohto základného rezu sa pokúsime vysvetliť aj v tomto texte.

Jadroviny (jablone a hrušky) prerezávame na konci zimy na prvom mieste z tradície. Počas iných častí roka mali poľnohospodári a teda aj ovocinári dosť iných starostí a práce, takže koniec zimy bol možno jediným termínom, kedy sa mohli naplno venovať stromom. Práve totiž dokončili mlátenie obilia a pred jarnou orbou a siatím zostal ešte nejaký čas, ktorý mohli využiť. Druhým dôvodom pre zimný rez je prehľadnosť. Na stromoch nie sú žiadne listy, ktoré by bránili v pohľade do koruny a celá práca je preto podstatne jednoduchšia. Tretím dôvodom je skutočnosť, že v zimnom období nehrozí poškodenie listov a úrody. Ak je teda denná teplota koncom februára a v marci niekde medzi 2 a 5 °C, pričom nehrozia silné mrazy (pod -10°C), môžeme sa pustiť do strihania a pokračovať, až kým teploty nestúpnu a čas nepokročí až natoľko, že na stromoch sa začnú nalievať puky.

NEPRACUJEME PRE JEDEN ROK

Ak sa budeme každý rok snažiť skrátiť nekompromisne všetky jednoročné výhonky, výsledkom našej snahy bude veľmi rýchlo „metla“, čiže strom, ktorý sa snaží zo všetkých síl nahradiť stratené drevo na každom jednom odstrihnutom konárik. Postupujeme preto vždy uvažlivo a zvažujeme, čo chceme zo stromu mať o päť rokov.

Mnoho závisí aj od podpníka a zaštepenej odrody. Niektoré vyžadujú radikálnejšie rezy, pri iných musíme byť opatrnejší, pretože sú náchylné na prudké nahrádzovanie výhonov.

AKO POSTUPOVAŤ

Starí majstri postupujú na strome akosi automaticky. Už dopredu majú v oku, čo chcú na strome ponechať a čo odstrániť, aby bol

výsledkom pekný a zdravo rodiaci strom. Začiatočníci sa musia tento postup ešte len naučiť, preto máme pre nich nasledovné rady. Vždy platí, že ako prvé zo stromu odstránime všetky suché, zlomené, nalomené a inak poškodené konáre. Tie nebudeme na strome už nikdy potrebovať a preto sa aj začína od nich. Po nich odstraňujeme tzv. vlky, čiže tenké konáre, rastúce priamo nahor. Vzhľadom na ich tvar a smer nebudú z dôvodu apikálnej dominancie nikdy dobre rodiť.

Apikálna dominancia je vlastnosť pukov, pri ktorej sa na konári vyššie postavené puky rozvíjajú na úkor tých, ktoré sú položené nižšie. Apikálnu dominanciu môžeme ľahko negovať tým, že konár rastúci smerom nahor nakloníme a zatažíme alebo vyviažeme v horizontálnej polohe. Tým sa začnú rozvíjať púčiky po celej dĺžke konára a ten začne zarastať plodonosným obrastom.

Niekedy (dokonca väčšinou) takéto riešenie nie je možné alebo vhodné a konár rastúci kolmo nahor je treba odstrihnúť.

Po odstránení vlkov sa môžeme konečne pustiť do tvarovania stromu.

AKO SA TVARUJE STROM

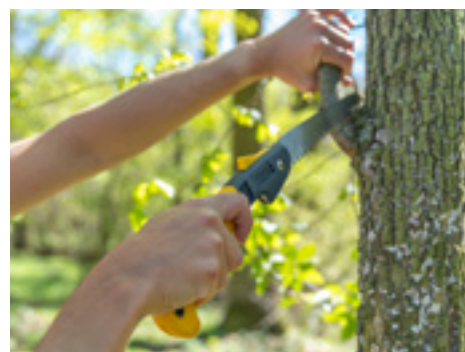
V tejto fáze, keď sme už odstránili všetko slabé a mŕtve, sa môžeme zamyslieť nad tým, aký tvar stromu chceme dosiahnuť. Prípadne, či nie je lepšie celý strom pretvarovať a radikálne omladiť (ak sa jedná o starší strom).

Ak nebudeme strom zmladzovať, odstránime všetky konáre, ktoré sa križujú (samozrejme, jeden vždy ponechávame), šúchajú sa jeden o druhý, či rastú paralelne vedľa seba v tesnej blízkosti. Takéto konáre si budú len tieniť a navzájom bojovať o svetlo. Je preto lepšie vybrať z nich ten perspektívnejší.

Nezabúdajme, že úroda zaťažuje konáre a preto by tie nosné mali byť založené vo vhodnom uhle (cca 60 stupňov od zvislej osi), aby pri zaťažení nedochádzalo k ich odlomeniu. V ideálnom prípade bude koruna tvorená rovnomerne rozmiestnenými kostrovými konármi a menšími konármi.

Presvetľovanie koruny dokončíme vtedy, keď má každý konár okolo seba dostatok priestoru a svetla, zvyčajne sa odporúča 30 centimetrov k každom smere.

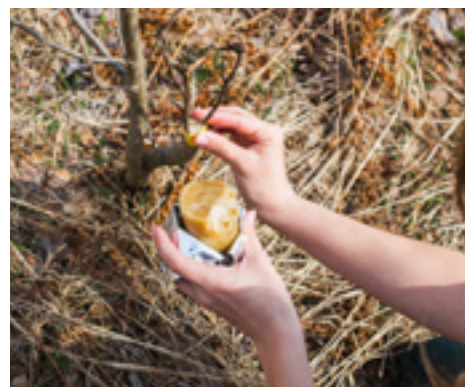
V poslednej fáze strihania skrátime zostávajúce minuloročné výhonky o 1/4 až 1/3 pôvodnej dĺžky. Skracovací strih sa snažíme viesť nad púčikom, ktorý smeruje von z koruny. Ak by sme zastrihli konár nad púčikom smerujúcim do koruny, v lete by nám vy-

rástol konárnik týmto smerom a mali by sme v budúcom roku ďalšie starosti so strihaním. Strih vedieme pri skracovaní asi pol centimetra nad púčikom.

Na zatieranie väčších rán po rezoch môžeme použiť štepársky vosk, ale dobre sa uplatní aj obyčajná biela latexová farba. Ranu dobre zakryje a práca s ňou je najmä pri nižších teplotách jednoduchšia ako práca s voskom.

Ostrihané konárniky môžeme zlikvidovať v súlade s miestnymi predpismi, alebo ich využiť na štiepku či ako súčasť spodných vrstiev vysokých záhonov. Hrúbšie konáre môžeme využiť ako palivové drevo, prípadne ako vynikajúci materiál na výrobu drevených rúčok na náradie.

Kolmo rastúce konáre sa prudko zahusťujú každým rokom, počas ktorého sa o ne nepostaráme a úroda na nich je tým menšia, čím kolmejšie sú.

Zide sa Vám

Prerezávacía pílká na drevo

Záhradné nožnice s račňovým mechanizmom

Záhradné nožnice na konáre

Výsuvný rebrík PROFI

Rukavice na záhradné práce

Ako sa vyhnúť chybám pri príprave jedál?

V dobe kuchárskych šou, kuchtiacich celebrit a čase, keď sú šéfkuchári varení-pečení, by sme akosi očakávali, že každý bude kuchárske remeslo ovládať zhora nadol a sprava zľava.

Pravdou je však pravý opak a mnohým začínajúcim domácim kuchárom a kuchárkam chýbajú základné vedomosti. Pripravili sme preto pre nich (ale možno aj pre všetkých ostatných) niekoľko základných pravidiel, ktoré sa oplatí dodržiavať, ak chcete svojim jedlom hosťom (a aj sebe) urobiť radosť, nie žalúdočné ťažkosti.

1. Prvou a najdôležitejšou radou je riadne si prečítať recept. Nie je to žiadna hanba. Už veľa dobrých jedál skončilo ako krmivo pre domáce zvieratá len preto, že kdesi na konci receptu bola napísaná ingrediencia, ktorá doma nebola a supermarket bol už zatvorený. Alebo bolo treba nechať jedlo dve hodiny postáť v chladničke. A hostia boli ohlásení o hodinu.

2. Všetko chce svoj čas. A to platí aj pri varení. Ak napríklad ingrediencie vyberiete z chladničky a hneď sa pustíte do diela, výsledkom môže byť zrazený krém. Maslo by malo mať pri väčšine receptov teplotu miestnosti. Nestačí ho len vybrať a nechať pol hodinky postáť. Nezabudnite, že poväčšine je obalené v hliníkovom obale, ktorý celkom dobre izoluje a maslo je tuk, čo tiež nie je dobrý vodič tepla. Maslo, ktoré je na dotyk už teplé, také vôbec nemusí byť vo vnútri. Doprajte mu teda čas, prípadne ho aj odbalte.

3. Pečenie koláčov a zákuskov je na 95% chémie. Nezamieňajte preto svojvoľne prísady podľa toho, čo práve doma máte. Jedna záměna je zvlášť obľúbená. Mnoho koláčov pre ňu končí ako placka namiesto vzdušného cesta. Je to záměna sódy bikarbóny za prášok do pečiva. Sódá je zásaditá látka. Aby reagovala za tvorby bublínok, potrebuje kyslú prísadu – kyselinu citrónovú, jogurt alebo ocot. Naopak, prášok do pečiva je už predpripravená zmes sódy a kyseliny (a aj škrobu), ktorú stačí len namočiť, aby vo vodnom prostredí vznikla potrebná reakcia. Ak teda namiesto prášku použijete len sódu, cesto sa nezdvihne. Z rovnakého dôvodu treba cesto zvyčajne vkladáť do vyhriatej rúry. Reakcia potrebuje na svoje prebiehanie teplo. Ale zasa nie príliš. Koláč by bol zvnútra surový, zatiaľ čo na povrchu by sa vytvorila spečená vrstva. Buďte presní!

4. Teplo vôbec nie je žiadúce, keď sa má cesto deliť či ďalej zdobiť. Koláč môže splasnúť, cesto sa môže lepiť na nôž, krém sa bude roztekať. Vo väčšine receptov je lepšie počkať na vychladnutie a pracovať v pohode, ako koláč naháňať – a výsledok tak či tak nebude stáť za námahu.

5. Oheň je dobrý sluha, ale zlý pán. Zďaleka tu nemyslíme na situácie, keď už treba k horiacej kuchynskej linke volať požiarnikov. Napríklad dobrú polievku (vývar) dosiahnete, ak sa varí len pomaličky. Pri varení „klokočom“ sa dopracujete k rozvarenej zelenine, rozpadnutému mäsu a polievke, v ktorej plávajú zvyšky jedného aj druhého. Pekný a chutný vývar ale vyzerá inak!

6. V kuchyni sú však situácie, keď je silný oheň nevyhnutný. Napríklad keď sa chystáte na dusenie mäsa. V takom prípade je vo výsledku mäso chutnejšie, ak ho najprv prudko opečiete na panvici. Pomalé pečenie ho len vysuší.

7. Abyste sa vyhli suchému mäsu, nepodávajte ho hneď po vybratí z rúry. Hoci logika veci si žiada opak (veď každý vidí, ako z pekáča stúpa para, treba to zjesť, kým sa nevyparí všetka). Nechajte mäso ešte aspoň päť minút (kura spokojne aj dvadsať) dobehnúť zakryté alobalom. Mäso naberie do vlákien šťavu a bude podstatne chutnejšie.

8. Naučte sa správne používať soľ a koreniny. Niektoré pri vysokých teplotách zhorknú a skazia tým celý recept. Typickými príkladmi sú cesnak a bazalka, ktoré znesú len nižšie teploty. Rovnako je dobré mierniť sa so soľou – a to nielen zo zdravotných dôvodov. Soľ je síce nevyhnutná (a pomôže zdôrazniť chuť aj pri sladkých pokrmoch), ale potláča prirodzené chute jedla.

9. Zamrazené mäso chce svoj čas. Ak ho vyberiete ráno pred prípravou, viete, že to nebude žiadna delikatesa. Pomalé rozmrazovanie v chladničke je podstatne lepšie. Mäso sa aj trocha odleží a nebude zbytočne púšťať šťavu. Rýchlené rozmrazovanie namáčaním do teplej vody prípadne v mikrovlnke tiež nie je ktovie čo. V núdzi môže pomôcť, ale ak môžete, vyhnite sa jednému aj druhému, pretože sa fakticky jedná už o tepelnú úpravu.

10. Ak máte tú možnosť a dostatočne veľa priestoru v kuchyni, nepoužívajte na všetky jedlá jednu panvicu. Hliníková panvica s teflonovým či kameninovým povrchom je síce vynikajúca na palacinky a ani pri mäse s ňou nič nepokazíte, ale ak si môžete vybrať, vyberte si na mäso radšej panvicu zo starej dobrej liatiny tak, ako všetci profesionáli.

Ako ste si všimli, vo väčšine prípadov hrá dôležitú úlohu čas. Varenie a pečenie nie sú preteky. Aspoň nie doma. Preto si všetko dopredu naplánujte a pripravte všetko potrebné. Aby ste sa v konečnom dôsledku nedopracovali do situácie, keď aj obľúbená činnosť bude nepríjemnou povinnosťou, ktorú treba stihnúť do stanoveného termínu. Čiže, aby ste neboli stresovaní časom. Nezabudnite – pečenie a varenie by malo byť pre radosť!

ZABÍJAČKOVÉ RECEPTY

Slováci boli vždy majstri v samozásobovaní. Až donedávna takmer v každom dvore krochkalo prasiatko, ktoré bolo zdrojom mäsa, ale aj vynikajúcich domácich údenín a ďalších výrobkov. Väčšina zabíjačkových receptov je mimoriadne jednoduchá a nevyžaduje exotické a drahé suroviny. Tak prečo ich nevyskúšať?

Najlepšie klobásy

Domáca klobása je predovšetkým bravčová, aj keď fantázii pri používaní iných druhov mäsa sa medze nekladú. Tak isto sú základom klobásy len základné koreniny: soľ (len minimum), mleté čierne korenie, paprika, rasca a cesnak.

SUROVINY

10 kg bravčového bôčika, pliecka alebo výrezu
200 g soli
50 g mletého čierneho korenia
30 g štipľavej papriky
75 g sladkej papriky
50 g mletej rasce
100 g očisteného cesnaku
cca 15 metrov bravčových čriev

POSTUP Mäso (snažíme sa vybrať chudé a masťné v pomere 70:30) pomelieme na šajbe s okami priemeru 8 mm. Kto má radšej klobásku „salámovej štruktúry“, môže použiť šajbu so 6-milimetrovými okami.

Pomleté mäso zmiešame s koreninami a necháme aspoň niekoľko hodín v chlade odstáť. Ideálne až do druhého dňa, ale nie je to podmienka. Pri plnení môžeme použiť plničku alebo mlynček s nadstavcom. Na nadstavec natiahneme črevo a postupne ho plníme. Klobáska nesmie byť príliš mäkká, ale ani natlačená – trhala by črevo. Po naplnení celého čreva ho rozrežeme na jednotlivé párky klobás, z koncov vyberieme nadbytočné mäso a klobásky môžeme aj v strede zakrútiť. Pri troche šikvosti môžeme jednotlivé klobásky zatáčať hneď pri plnení. Klobásky údime na studenom dyme z bukového dreva aspoň osem hodín.

Zíde sa Vám

Mlynček na mäso
PORKERT

Nátrubok na klobásy

Ostrič nožov
BAVARIAN EDGE

Prepravka na mäso

Vykostovací nôž KDS

Bravčová pečeň v závoji

Bravčová pečeň je síce základnou surovinou tohto receptu, podobne však môžeme pripraviť aj zvyšnú klobáskovú zmes či chudé mäso. V prípade klobáskovej zmesi samozrejme dodatočne koreniny nepoužívame.

SUROVINY

500 g bravčovej pečene
150 g bravčového závoja (čepca)
1 kávová lyžička drvenej rasce
1 kávová lyžička mletého čierneho korenia
soľ

POSTUP Pečeň nakrájame na plátky hrubé asi 1,5 centimetra, posypeme koreninami a zabalíme do závoja.

Pečieme na plechu pri 200°C asi 40 minút. Solíme až pri podávaní.

Podávame s čerstvým chlebíkom, prípadne môžeme na plechu upiecť spolu s pečenu aj plátky zemiakov.

VYNIKAJÚCE perníčky a medovníčky

Základom vianočného pečiva sú perníčky a medovníčky. Dnes Vám ponúkame dva recepty, ktoré sú naozaj vynikajúce. Chutné, sladké a hlavne mäkučké.

Perníčky s lekvárom

SUROVINY
0,5 l kryštálového cukru (objemová miera)
250 ml vody
1 čajová lyžička sódy bikarbóny
1 kg hladkej múky
2 vajcia
25 dkg práškového cukru
19 dkg medu
1 salajka
4 dkg džemu (podľa chuti, najlepšie ríbezľový)
1 prášok do perníka
sľivkový lekvár do plnky

POSTUP Sódu a kryštálový cukor prevaríme v 250 ml vody a necháme vychladnúť. Ostatné suroviny (okrem lekváru) zmiešame a prelejeme vychladnutou sladkou vodou. Vymiešame a necháme cez noc odstáť. Na druhý deň rozvalkáme cesto na doske do 0,5 cm hrubého plátu a vykrajujeme perníčky. Môžeme použiť rôzne tvary, ale vždy do páru. Pečieme pri 160°C asi 10 minút.

Plnka: Z celého napečeného množstva odoberieme asi 25 kusov, prelejeme horúcou vodou a primiešame lekvár tak, aby bola zmes natierateľná, ale nie mokrá. Následne plnku natierame na perníčky a skladáme. Podľa chuti môžeme preliať čokoládovou alebo ľadovou polevou.

Mäkučké medovníčky

SUROVINY
5 vajec
50 dkg kryštálového cukru
60 dkg hladkej múky Špeciál
10 dkg medu
1 lyžica škorice
2 lyžičky sódy bikarbóny
1 vanilkový cukor
1 lyžica mletých vlašských orechov

POSTUP Celú masu zmiešame, rozvalkáme a môžeme hneď vykrajovať. V prípade, že máme skryštalizovaný med, roztopíme ho, ale do cesta ho pridávame až po vychladnutí. Pečieme pri 170°C asi 10 minút. Dlhšie pečenie medovníčky vysuší. Ešte horúce medovníčky hneď po vybratí z trúby pretrieme vaječným bielkom, aby boli krásne lesklé. Neskôr môžeme zdobiť podľa chuti a vkusu. Chutné sú však už takto. Skladujeme v chladnej miestnosti. Po prenesení do tepla medovníčky zmäknú.

Silikónová stierka na cesto

Miska na šľahanie

Kuchynská váha

Papier na pečenie

Smaltovaný plech na pečenie

JAZDIME BEZPEČNEJŠIE

Ako pripraviť auto na zimu?

Ak sa spomenie príprava auta na zimu, väčšina z nás si spomenie na pravidelný obrad prezúvania pneumatík. Tie sú síce v zime dôležité, ale „povinnosti“, ktoré máme pred zimou ako majitelia či prevádzkovatelia motorových vozidiel, je o čosi viac.

JAZDA V ZIMNÝCH PODMIENKACH

V lete vie jazdiť skoro každý. Skutočný šofér sa spozná až v zime. Kombinácia nebezpečenstiev sa totiž priam násobí. Je dlhšie tma, čo spôsobuje, že aj úseky, ktoré sú v lete pri našej ceste do práce dávno suché, môžu byť v zime mokré, blatisté alebo namrznuté. V tme, daždi a snehu zároveň zaregistrujeme prípadné nebezpečenstvo (chodca či zver) podstatne neskôr. A táto situácia môže nastať na povrchu, ktorý na prevedenie vyhýbacieho manévra nie je vôbec vhodný.

V zime teda v prvom rade jazdime opatrnejšie. Počítajme s tým, že aj v slnečnom počasí môžu byť niektoré úseky ciest zamrznuté alebo zasnežené celé dni a preto klzkejšie.

Predvídať prikazuje vodičovi vyhláška. Dvojnásobne to platí v zime, lebo brzdenie v poslednej chvíli môže situáciu ešte zhoršiť a ani najdokonalejšie asistenčné systémy nezastavia auto na čistom ľade.

ZIMNÉ PNEUMATIKY

V nezávislých testoch sa už viackrát overilo, že zimné pneumatiky sú na snehu a ľade podstatne dôležitejšie ako napríklad pohon všetkých štyroch kolies. Bez dobrej gumy sa výkon na zladovateľnú vozovku neprenesie.

U nás sú povinné medzi 15. novembrom a 31. marcom v prípade, že je cesta pokrytá vrstvou snehu alebo ľadu. Zimné pneumatiky by mali mať výšku dezénu vyššiu ako 3 milimetre. To je litera zákona. Vzhľadom na zloženie zmesi zimných a letných pneumatík stojí za zváženie aj to, v akých podmienkach auto používame. Obyvateľ Komárna možno prezúvať nemusí, najmä ak autom nemusí jazdiť každý deň. Ak jazdíme každodenne ráno do práce a večer naspäť, možno stojí prezutie za zváženie aj spomenutom Komárne. Zimné pneumatiky totiž vo všeobecnosti dosahujú lepšiu priľnavosť ako letné pri teplotách nižších ako 7°C a do takých podmienok je aj namiešaná ich zmes. Naopak, ak jazdíme celé dni po suchých cestách povedzme pri teplote 17°C, budú zimné pneumatiky zošúchané na odpis po dvoch sezónach. Ak plánujete vycestovať do zahraničia, overte si vždy dopredu, aké podmienky použitia zimných pneumatík platia v danej krajine.

AKUMULÁTOR

Pneumatiky sú dôležité pri pohybe vozidla. Aby sme ho však do pohybu vôbec dostali, musíme spaľovací motor najsôr naštartovať. A to bez dobrej batérie nejde.

Dobrá akumulátor pri vypnutom motore drží napätie 12,6 Volta. Ak je napätie nižšie, aku-

Zimné pneumatiky dosahujú lepšiu priľnavosť ako letné pri teplotách nižších ako 7°C.

mulátor už nie je v najlepšej kondícii, prípadne to signalizuje závalu v elektrickom rozvoде. Napätie jednoducho premeráme priamo na akumulátore multimetrom.

Dobrou investíciou sú aj štartovacie káble. Môžu sa zísť nám, ale rovnako môžeme pomôcť iným motoristom, ktorí sa nemôžu pohnúť z miesta. Prácu s nimi by sme si mali nacvičiť dopredu, aby sme pri manipulácii s dlhými káblami pod napätím nespôsobili viac škody ako úžitku. Rovnako dôležité je zistiť si, kde sa vo vozidle nachádza akumulátor. V Škode 120 ale aj viacerých BMW by sme ho v motorovom priestore hľadali márne.

KAM VŠADE SILIKÓN

Silikónový sprej je veľmi dobrým pomocníkom, musíme ho však aplikovať ešte pred zimou. Pomocou handričky ho nanesieme na všetky dverové tesnenia. Nezabudnime, že tesnenie nemusí byť len na ráme, ale aj na dverách samotných a že za dvere sa počítajú aj dvere do kufra. Vrstva nemusí byť hrubá, silikón určite nemá stekať na karosériu.

Vrstvička silikónu, ktorú voľným okom ani nevidíme, spoľahlivo zaistí vodoodpudivosť gumeného tesnenia. Pri mraze potom nenastane primrznutie tesnenia a dvere pohodlne otvoríme aj v najsilnejších mrazoch. Podobne sa môžeme postarať aj o všetky zámky na vozidle. Pomocou slamky do nich vstrekneme trochu silikónu a zaistíme tak mrazuvzdornosť.

Pokiaľ máme vo výbave aj rozmrazovací roztok či sprej na zámky, logicky ho neskladujeme v aute. :-)

DODATOČNÁ VÝBAVA

Samozrejmosťou by mala byť aj kontrola chladiacej kvapaliny. Stará kvapalina, najmä ak bola niekoľkokrát dopĺňaná destilovanou vodou, už nemusí mať dostatočnú mrazuvzdornosť a v silnom mraze môže poškodiť nielen motor (minimálne vytlačením mrazových zátok), ale aj chladič a ďalšie súčasti chladiaceho systému.

Nezabudnime v dostatočnom predstihu doplniť aj zimnú zmes do ostrekovačov. Dobrá škrabka je tiež povinnou výbavou každého vodiča (hoci vo vyhláske o nej nie je ani slovo). Jazdou so zasneženými či zamrznutými oknami ohrozujeme nielen seba, ale aj všetkých naokolo. Cez desaťcentimetrový priezor v prednom skle vyškriabaný vernostnou kartou nemôžeme ani len tušiť (nieto ešte vidieť), či nemáme dať len obyčajnú prednosť zprava. Vynikajúcim doplnkom zimnej výbavy je napríklad skladacia lopata. A pre jej použitie ani netreba chodiť na hory. Niekedy stačí aj hodinka v nákupnom centre spojená so silným snežením a rozbehnutie auta z miesta je bez nej nemožné.

Zide sa Vám

Štartovacie káble

Predĺžená škrabka na sklo

Škrabka s metličkou

Lopata do auta EVEREST

Fólia na čelné sklo

Vedúci skladu veľkoobchodu Kinekusu v Žiline len prednedávnom oslávil prvé výročie na tejto pozícii. V čase, keď nastupoval, ešte nemohol tušiť, ako sa práca vedúceho skladu zmení v priebehu jediného roka. Zdá sa však, že túto výzvu prijal zodpovedne. Zoznámte sa s Pavlom Bulvasňákom.

ŽIŤ ŽIVOT NAPLNO

Odkiaľ pochádzate?

Pochádzam z Dolného Kubína, kde som aj vyštudoval gymnázium. Po škole som odcestoval do Anglicka za bratmi. Som najmladší zo štyroch detí, mám dvoch bratov a sestru. Mám krásnu dva a pol ročnú dcéru Ellu a úžasnú životnú partnerku Stanku.

Zamestnaný som od svojich 18 rokov. Najdlhšie som pracoval pre National health service (Štátna zdravotná služba) v Bury Saint Edmunds, kde som strávil 9 rokov. Ešte teraz si pamätám deň, keď som začínal ako ne-skúsený skladník a ešte som netušil, aká cesta ma čaká. Počas rokov strávených v tejto práci som sa vypracoval na vedúceho skladu a odísť bolo pre mňa dosť náročné. Obdobie v Anglicku mi do života dalo mnoho cenných skúseností, z ktorých ťažím dodnes.

Ako ste sa dostali k práci pre Kinekusu?

Pracujem v Kinekuse ako vedúci skladu od septembra 2019. Získanie tejto práce bola pre mňa šťastná náhoda, pretože moju pozíciu obsadzovali v čase, keď som sa práve vrátil po 10 rokoch zo zahraničia. Absolvovanie pracovného pohovoru vo mne zanechalo pozitívne pocity, čo bol aj dôvod prijať túto prácu a pustiť sa tak do novej výzvy.

Ide v práci vždy všetko hladko?

Niekedy si pracovná situácia vyžaduje zostať v práci do neskorších poobedných hodín a preto sa niektoré plány s rodinou ťažko realizujú. Všetko je však možné zvládnuť a prispôbiť situácii tak, aby práca bola dokončená a rodina spokojná.

Ale Kinekus je slovenská rozvíjajúca sa firma so silnými rodinnými hodnotami, v ktorej mám možnosť uplatniť svoje pracovné skúsenosti. Iný je najmä v tom, že tu pracujú veľmi inteligentní a šikovní ľudia, ktorí sú pridanou hodnotou, nielen Kinekusu, ale aj mne osobne.

Ako vyzerá Váš život po práci?

Moje najmilšie hobby je momentálne moja dcéra, ktorej sa snažím venovať čo najviac. Či už je to hra na detskom ihrisku, prechádzka v prírode, alebo maľovanie farbičkami, ktoré sú viac na stene ako na papieri. Netreba ale zabúdať na seba a svoje záujmy. Snažím sa nájsť si čas aj na šport. Mám rád turistiku, čítanie historickej biografie a motivačných kníh, cestovanie a hru na gitaru.

Aká je Vaša životná filozofia?

Prežiť život čo najlepšie. Pre mňa to znamená žiť život naplno, tešiť sa z maličkostí, na

všetkom sa dokázať zasmiať a nájsť to pozitívne. Tešiť sa dokážem z každej maličkosti, či už je to dobrá atmosféra v mojom okolí, stavenie kociek s dcérou alebo opätovaný úsmev.

Najdôležitejšou súčasťou môjho šťastia je samozrejme zdravie a spokojnosť mojej rodiny.

Nahnevať ma dokážu ľudia, ktorí vo všetkom hľadajú problém namiesto toho, aby hľadali riešenie.

Zasiahli Vám do života nejakým spôsobom aktuálne udalosti?

Väčšine ľudí priniesla táto situácia nečakané životné zmeny a postavila ich pred ťažké rozhodnutia, výnimkou nie som ani ja. Najviac to pociťujem v pracovnom živote, kde sme museli prijať opatrenia a prispôbiť sa situácii tak, aby sme chránili zdravie našich pracovníkov a udržali efektívny chod firmy.

V osobnom živote to pociťujem hlavne v podobe zrušených výletov do zahraničia, akceptovaním a dodržiavaním nariadení, ktorými chránim seba a svoje okolie. V žiadnom prípade netreba situáciu zľahčovať alebo podceňovať. Paniku robiť netreba, ale rozumné myslenie a zdravý sedliacky rozum si treba zachovať.

ROHOŽE

zabudnuté hrdinky

Vítajú nás pred dverami. Spoľahlivo, vytrvalo. Často dokonca strážia pod sebou kľúče od dverí a tým aj všetko, čo sa v dome či byte nachádza. A predsa si ich nevšimame. Dokonca si o ne utrieme topánky. A o to práve ide – rohože sú určené presne na to. Ich úlohou je zachovať čistotu a sucho podláh v byte či dome.

Rohože a ich výroba sú tiež celá veda a špecializované firmy sa nezaoberajú ničím iným, ako skúmaním vlastností jednotlivých materiálov, aby z nich dokázali vyrobiť tie najlepšie rohože. Na základe tejto snahy potom delia interiérové priestory na zóny, ktoré sú oddelené rôznymi typmi rohoží, aby sa zaisťilo dočistenie obuvi.

V prvej línii boja so špinou, blatom, snehom a vlhkosťou sú zvyčajne **gumené rohože**. Na očistenie obuvi od najhrubšej špiny sa najlepšie hodia rohože z tohto materiálu s okrúhlymi otvormi. Vďaka tomu, že sú vyrobené z najlepších kaučukových zmesí bez plnív, sú odolné voči počasiu, ale znesú aj častý prechod veľkého množstva osôb. To, že zvládnu

obuv očistiť od naozaj hrubých nečistôt, blata, štrku, trávy a piesku, je samozrejmé. Veľké gumené rohože by nemali chýbať v zlom počasí pred žiadnym vchodom do bytového domu a ocenia ich isto aj vo firmách, nie len v tých, ktorých zamestnanci musia tráviť veľa času aj v teréne.

V druhej línii sa o čistenie starajú **menšie gumené rohože**, ktoré zachytia aj menšie nečistoty. Sú však menej odolné.

Treťou líniou sú **rohože vyrobené iba z vlákna**. Zvyčajne sa jedná o kokosové vlákno, ktoré má aj isté nevýhody prírodných materiálov – časom napríklad môže meniť farbu. Víťanú sú aj kombinácie **gumy a kokosové**

ho vlákna. Spájajú schopnosť očistiť hrubé aj jemné nečistoty. Ostatne, aj rohože z vlákna sú zvyčajne zospodu pogumované, aby sa zachovala čistota a voda nevytekala nekontrolovane na podlahu.

Kokosové vlákna sú dostatočne jemné a savé, aby zbavili obuv aj menších nečistôt a napríklad aj soli a solných roztokov. Malé čiastočky (napríklad piesok a štrk z posypu zachytený v podrážke) môžu najmä pri väčšom pohybe osôb zničiť citlivé podlahy. A bola by škoda zničiť napríklad drahé drevené schodisko, ak tomu dokážeme zabrániť lacnou rohožou. V nepríjemnom počasí oceníte aj odkvapkače na topánky. Zaisťujú zbavenie obuvi vody a snehu (samozrejme, len zvonka) pričom špinavá voda neodtečie na podlahu.

Len pred niekoľkými týždňami pribudla na Slovensku ďalšia predajňa, ktorej priečelie zdobí logo Kinekus. Patrí Petrovi a Zlatici Frankovcom a bola otvorená v Dolnej Súči (dedina kúsok za Trenčínom). Takú príležitosť sme si nemohli nechať ujsť a boli sme novootvorenú predajňu navštíviť. Pritom sme samozrejme majiteľom položili niekoľko otázok.

Otvorené máme
v pracovných dňoch od
8:00 do 17:00
a v sobotu od 8:00
do 12:00.

Snažíme sa byť dobrí

Čo ste robili predtým, ako ste sa stali majiteľmi obchodu?

Pracovali sme obaja 17 rokov vo Švajčiarsku na farmách. Žiadne zvieratá, ale skôr práca so zeleninou, príprava ovocných a zeleninových šalátov. Posledné dva roky Peter pracoval ako vodič pre pivovary Kachelmann a Heineken.

Prečo ste sa po takom dlhom čase vrátili?

Dôvody boli dva. Prvým je istý stereotyp – dostali sme sa už pracovne na maximum toho, čo môže stredoeurópan v našom postavení vo Švajčiarsku dosiahnuť. Druhým dôvodom bolo, že celá rodina, celé naše zázemie je tu na Slovensku.

Ako ste mali premyslený návrat?

Do Švajčiarska sme išli s tým, že si ideme zaradiť na dom alebo byt. Dom sme si postavili a už popri stavbe sme si všimli, že v okolí nie

je žiadna predajňa železiarstva a domácich potrieb. Pre všetko sme museli ísť do okresného mesta.

Podobne to prežívali aj susedia. A tak sme sa rozhodli postaviť si vlastný obchod. Kúpili sme pozemok zarastený trávou a kríkmi až nad hlavu a pustili sme sa do práce. Namiesto dovolení sme vždy po návrate zo Švajčiarska stavali. Sami, len s pomocou rodiny.

Prečo ste ohľadom spolupráce oslovili práve Kinekus?

V Trenčíne sú aj ďalšie obchody s domácimi potrebami a železiarstvom, ale Kinekus nás oslovil v prvom rade cenami. Ukázalo sa to ako dobré rozhodnutie, pretože zástupcovia firmy nám vychádzali maximálne v ústrety. Pomohli nám so zariadením predajne, tovarom, ale aj samotnými regálmi. Komunikácia je tiež stopercentná.

Aký sortiment predávate?

Náš sortiment tvorí na 85% tovar od spoločnosti Kinekus. Domáce potreby, náradie, železiarsky tovar. Zvyšok, čiže farby, laky, drogériu a spojovací materiál nakupujeme od špecializovaných dodávateľov. To, že máme tovar od Kinekusu je dobrou reklamou. Ľudia sú totiž už zvyknutí na predajňu Kinekus v Trenčíne.

Robíte svojej predajni aj nejakú propagáciu?

Zatiaľ sme do reklamy nemuseli investovať nič. Otvorili sme len v októbri a ľudia prichádzali hneď, ako sme odomkli dvere. Keď máme čas, nafotíme nový tovar a zavesíme ho na facebookovú stránku obchodu. Často je zajednaný ešte skôr, ako sa fyzicky dostane do predajne.

Ľudia nás už aj volajú „Kinekus“, takže musíme vysvetľovať, že to, čo je napísané na ban-

neri nad dverami (predávame výrobky z Kinekusu), je síce pravda, ale obchod je náš. (smiech)

Aký je Váš prístup k obchodu?

Snažíme sa počúvať zákazníkov a reagovať. Najväčšiu radosť máme, keď sa zákazník spýta na konkrétny tovar a máme ho. V takom prípade sa isto vráti. Stalo sa nám už aj to, že nás zákazníci upozornili na tovar, ktorý sme nemali. Vybrali si síce iný, ale keď sme naskladnili požadovaný tovar, dokúpili si aj ten. Ohlasy sú zatiaľ len dobré. Snažíme sa byť dobrí, aby boli ľudia spokojní.

už nejde tak na predaj stavebný sortiment a predaje vedie skôr sortiment do domácnosti. V zime plánujeme rozšíriť sortiment aj o substráty a sadivá, neskôr na jar ešte o kvetináče, hnojivá a možno aspoň základný stavebný materiál – minimálne cement.

Vystačíte s touto predajnou plochou?

Plánujeme rozširovanie. Rozmery stavby sme museli prispôsobiť pozemku, ale môžeme sa rozšíriť na poschodie. Dolná Súča má viac ako 3 tisíc obyvateľov a Horná ešte viac, takže prirodzená spádová oblasť je veľká a o zákazníkov sa nebojíme.

Náš sortiment tvorí na 85 % tovar od spoločnosti Kinekus.

Domáce potreby, náradie, železiarsky tovar. Zvyšok, čiže farby, laky, drogériu a spojovací materiál nakupujeme od špecializovaných dodávateľov.

Ako organizujete predajňu?

Otvorené máme v pracovných dňoch od 8:00 do 17:00 a v sobotu od 8:00 do 12:00. Zatiaľ to zvládame bez prestávky, ale časom príde možno aj obedná pauza. Momentálne

Vianoce

každoročné pozvanie vidieť neviditeľné

V tomto roku akosi viac zažívame, že to, čo je tak malé, až je pre ľudský zrak neviditeľné, môže zásadne ovplyvniť náš život i celú spoločnosť. Neviditeľnosť tejto reality spôsobuje až akúsi potrebu uveriť, že naozaj existuje, že to nie je iba výmysel či konšpirácia. Napriek tomu, že odborných dôkazov sa ponúka celkom dost. Často sme schopní uveriť, len keď sa „to“ dotkne priamo nás alebo niekoho z našich blízkych.

„Neviditeľný“ vírus patrí medzi malé skutočnosti, ktoré vedú skomplikovať život, aj nahnať strach. Sú však aj neviditeľné skutočnosti, ktorých zachytenie dokáže život prežiarit a dať mu plný zmysel. Jesenný K-Magazín predstavil človeka s citlivým vnútrom, ktorý bol schopný na lavičke v meste zachytiť to, čo bolo v tej chvíli všetkým ostatným neviditeľné. V zanedbanom človekovi bez domova objavil dlhoročného odborníka – reštaurátora i verného spolupracovníka. Mnohí, čo v ňom videli „iba“ bezdomovca, možno prešli okolo s pohrdnutím či nevšímavosťou.

Schopnosť uvidieť neviditeľné nie je výnimočný dar pre vyvolených. Je to zrejme úloha pre každého z nás. Cestovateľ z Európy raz pozval človeka, ktorého stretol na svojej ceste po neporušenej prírode Afriky, do svojej krajiny. Keď prechádzali hlavným

Vzájomné obdarovávanie, na ktoré sme si počas Vianoc zvykli, môže mať hlbší význam ako bežná zhánka za darčekom. Môže byť tréningom vidieť bežne „neviditeľné“.

mestom, povedal host' svojmu sprievodcovi: „Počkej chvíľu, tu neďaleko počujem cvrčka.“ Cestovateľ sa zasmial a povedal: „Ako by si mohol v tomto hluku veľkomesta počuť cvrčka?“ Návštevník sa však nedal a kúsok poodišiel. Po chvíli zavolať svojho hostiteľa, zohol sa k zemi a na kúsok trávniku mu ukázal veľkého cvrčka, ktorý vytrvalo cvrlikal

svoju „pieseň“. „Ako si ho dokázal počuť?“ Nemohol tomu uveriť prekvapený muž. „To je takmer nemožné!“ Host zo vzdialenej krajiny povedal: „Poď, niečo Ti ukážem.“ Vrátili sa späť na rušnú ulicu, kde neustále prechádzali mnohé autá, trolejbusy a električky a po chodníku sa v dennej špičke valil takmer nekonečný zástup ľudí. Vybral z peňaženky pár drobných a hodil ich na zem. Vtom sa tým smerom okamžite otočilo niekoľko okoloidúcich. „Všetko záleží od toho, na čo máš navyknutý svoj sluch,“ dokončil svoje vysvetľovanie udivenému priateľovi, ktorý sa na svojich cestách snažil stále viac poznávať tajomstvá nášho sveta.

Počas Vianoc zvykneme byť o trochu viac – vedome či podvedome – solidárni s inými. Sme otvorenejší vidieť bežne „neviditeľné“ potreby detí v Afrike a prispejeme im cez Dobrú novinu alebo sme ochotnejší vnímať biedu zobračka, ktorý nás často otravuje pri vstupe do nákupného centra a tentoraz predsa siahneme aj po väčšej minci v našej peňaženke. Fajn. Je to dobrý tréningový pokus v úsilí posilniť si schopnosť zachytiť neviditeľné. „Svaly“ duše však potrebujú pravidelný tréning s premyslenejšou stratégiou. Ak sú Vianoce sviatky rodiny, ako ich zvykneme nazývať, možno to môže byť práve naša rodina, v ktorej môžeme trénovať dôslednejšie.

Vzájomné obdarovávanie, na ktoré sme si počas Vianoc zvykli, môže mať hlbší význam ako bežná zhánka za darčekom, ktoré pekne zabalíme do výnimočného darčekového papiera. Môže byť tréningom vidieť bežne „neviditeľné“, celý rok vnímať potreby toho, kto každodenne žije vedľa mňa a možno už ani nemôžem prísť na to, čím by som ho prekvapil a obdaroval.

„Viem, že to, čo každý deň robíš pre naše deti a našu domácnosť Ťa veľa stojí a nie je to pre mňa samozrejmosť. Vážim si Ťa za to.“, povedal raz nečakane manžel svojej manželke, s ktorou sa v predchádzajúcich mesiacoch už iba hádali a vzájomne urážali, po tom, ako si prečítal knihu o budovaní manželstva. „Nechápem, že som stratil schopnosť to vidieť,“ dodal si potichu sám pre seba. Na tvári manželky sa objavil nečakaný úsmev. „Normálne mám Vianoce, že si si to všimol....“, povedala.

A zrazu si uvedomila, že aj ona už dávno prestala vidieť, čo všetko jej muž pre nich robí. Lebo to začala považovať za samozrejmosť.

Atmosféra Vianoc je ehom toho, čo túžime žiť každodenne. Neuspokojí nás, ak to nahustíme do niekoľkých sviatočných dní. Zvykli sme si, že vianočná výzdoba s komerčnými ponukami prichádza vo veľkom predstihu. Aby sme nezabudli nakúpiť... Môže nám to pomôcť v klude vybrať vhodný darček, môže nás to aj otravovať. Je na nás, ako to vyhodnotíme. Vždy však tomu môžeme dať pridanú hodnotu. Keď zbadáme prvú vianočnú výzdobu, môžeme si povedať, že ideme naše „oči“ intenzívnejšie zamerať na to, čo je neviditeľné:

- 🎁 *na dobro ukryté v našich deťoch, ktoré je ťažko viditeľné, keď sú vo všedné dni prítivné a svojhlavé;*
- 🎁 *na šikovnosť manžela, ktorú nevnímame pre naše stále nenaplnené očakávania;*
- 🎁 *na obetavosť manželky, za ktorú už nedokážeme ďakovať, lebo sa pre nás stala samozrejmosťou;*
- 🎁 *na životnú múdrosť zostarnutých rodičov, ktorí dookola opakujú už známe príbehy a poučenia;*
- 🎁 *na skryté ťažkosti suseda, ktorý nám neprijemňuje život možno preto, lebo sám neznesiteľne trpí;*
- 🎁 *na životný príbeh bezdomovca, okolo ktorého denne prechádzame a v ktorom sa skrýva neviditeľný potenciál.*

Kresťania slávia Vianoce lebo veria, že Neviditeľné sa stalo viditeľným. V malom Dieťati. V malej krajine. V malom mestečku. Zviditeľnená prítomnosť neviditeľného Dobra však dodnes fascinuje veľké zástupy na celom svete.

Možno bude počas tohtoročných Vianoc menej toho, čo je ľahko viditeľné a hmatateľné. Nevadí. Nezáleží na tom, v akej krajine žijeme a aké okolnosti nás tešia alebo trápia, ak sme ochotní vidieť to, čo nie je bežne viditeľné a počuť, čo nie je bežne počuteľné.

Lebo aj to, čo je neviditeľné, môže veľmi ovplyvniť náš každodenný život. Či viac negatívne alebo viac pozitívne, závisí iba na našej osobnej voľbe a na vytrénovanej schopnosti „očí“ a „sluchu“ duše. Trénovať môžeme začať už dnes. Aby to, čo v nás evokuje niekolkodňová atmosféra neviditeľného tajomstva Vianoc, mohlo byť v našich životoch čím viditeľnejšou realitou celého roka.

Roman Seko

1. Nájdi 10 rozdielov.

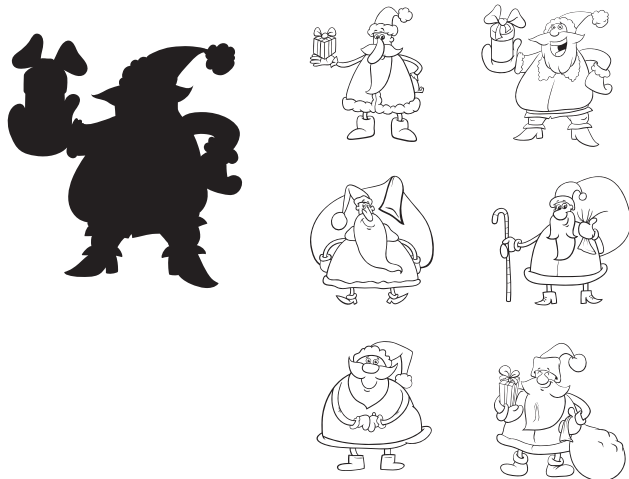
2. Pomôžeš Jankovi nájsť cestu k darčekom?

3. Ktoré dve rukavice majú rovnaký vzor?

4. Priradi postavičky k správnym tieňom.

Arborétum Mlyňany

Arborétum Mlyňany je pracoviskom Slovenskej akadémie vied, ktoré sa nachádza v obci Tesárske Mlyňany (vznikla spojením obcí Tesáre a Mlyňany). Najľahšie sa k nemu dostanete cez Viesku nad Žitavou :-). Vstup sa totiž nachádza v jej katastri, rovnako ako približne polovica areálu arboréta.

Čo je to vlastne arborétum? Je to záhrada, ktorá sa špecializuje na zbieranie a pestovanie drevín, najmä cudzokrajných a v prípade arboréta Mlyňany ešte navyše vždyzelených (ale nielen tých). V súčasnosti ich na ploche 67 hektárov rastie cez dve tisícky a návštevníci ich môžu obdivovať celý rok.

V Mlyňanoch začal vytvárať zbierku rastlín gróf Štefan Ambrózy v roku 1892. Bol to rodený Maďar, ale narodil sa v Taliansku a mal aj manželku Talianku takže prijal aj jej priezvisko Migazzi. Pobyty v Taliansku ho naučili obdivovať vždyzelené rastliny (čiže také, ktoré sú vegetačne aktívne aj počas zimy). Rozhodol sa preto preniesť čo najviac takýchto rastlín do strednej Európy. Hoci mnohí iní odborníci boli skeptickí, gróf Ambrózy postupoval premyslene a rastliny na miestnu klímu (najmä tú zimnú) privykal postupne.

Gróf napríklad dokúpil aj les v katastri susednej Viesky – nielen preto, aby arborétum zväčšil. Vždyzelené stromy a kry vysadené pod ochranou lesa boli chránené pred horúcami leta aj silnými vetrami a mrazmi v zime. Arborétum prežilo už viac ako sto rokov, pričom neboli všetky jednoduché. Najmä zima na prelome rokov 1928-29 bola takmer likvidačná. Ale vďaka zápalu vtedajšieho správcu a záhradníka Jozefa Mišáka prežilo.

Prístup je možný od rýchlostnej cesty R1 (exit Zlaté Moravce) cez Tesárske Mlyňany a Viesku nad Žitavou. Parkovisko sa nachádza priamo pred vstupom a osobné autá neplatia žiadne parkovné. Okrem služieb sprievodcov (tie sú v čase pandémie tak či tak zrušené) je možné nakúpiť si rastliny zo škôlky arboréta v predajni okrasných rastlín. Nákupom získate kvalitné sadenice už prispôbené nášmu podnebiu.

- **Otváracie hodiny:**
8:00 – 17:00 v zime
7:00 – 18:00 v lete
okrem niektorých sviatkov!
- **Vstupné:** 3,5 € dospelí
deti základných škôl 1,5 €
(mladšie zdarma),
študenti a dôchodcovia 2,5 €
- **Prístup:** vynikajúci z rýchlostnej cesty R1 osobným autom, prístup aj autobusom
- **Parkovisko:** bezplatné
- **Ďalšie služby:** sprievodcovské služby s výkladom (nie v čase pandémie), predajňa okrasných rastlín

TIPOV

na správny výber vianočného darčeka

Dar je predovšetkým vyjadrením vzťahu. Môžu byť darčeky milé aj nemilé, čisto účelné aj také, ktoré budú len odložené na poličke či na stene. Ale aj tam budú vyjadrením toho, čo sa odohráva medzi darcom a obdarovaným. Ako však najlepšie vyjadriť svoj vzťah k niekomu blízkeму či vzdialenému? V prvom rade tým, že mu ukážeme, že sme uvažovali, že sme sa snažili riešiť jeho problémy a neodbili sme vianočný darček tým, že sme skrátka len hodili niečo do košíka v supermarkete.

Jednou z otrepaných fráz je, že darček vyrobený vlastnými rukami je vždy cennejší ako ten kúpený. Ak by sme túto vetu upravili do podmienovacieho spôsobu, bola by už pravdivejšia. Darovanie je totiž malá veda a podmienok je v ňom viac ako dosť. Osobná angažovanosť je potrebná, ale nie vždy si vyžaduje aj prácu rúk. A priznajme si, že v niektorých prípadoch je to tak dobre. :-)

1. DARUJTE NIEČO, ČO RIEŠI PROBLÉM

Šťastie totiž nevzniká z hromadenia pozitívneho prežívania a už vôbec nie z vlastnenia vecí. Tie sú len zástupným riešením iného problému. Napríklad ak bol u niekoho kedysi problém so závisťou alebo s nízkym sebavedomím, hromadenie majetku (aby si zvýšil svoj pocit dôležitosti) môže byť symptómom toho, že nízke sebavedo-

mie stále nie je vyriešené. Ale spomenuté hromadenie nie je riešením problému. Tým by bolo predplatenie sedenia u dobrého psychoterapeuta. A čím teda vzniká skutočný pocit šťastia? Jednou z odpovedí je, že šťastie vzniká, ak sa odstránia negatívne pocity a problémy.

Možno to znie ako príliš všeobijajúce heslo, ale riešenie je pomerne rýchle. Bude to stáť niekoľko minút života, uvažovania a možno aj spisovania a vyškrátavania potrieb.

Pre niekoho je riešením problému skutočne nákup konkrétnej veci. Najmä, ak nemá finančné prostriedky alebo sa sám nemá ako do obchodu dostať – takáto pomoc je riešením najmä pre seniorov. Aj tie „trápne hrubé ponožky“ môžu byť dobrým darčekom, ak riešia niečiu zimomravosť. Treba však vždy mať na pamäti, že riešiť máme len tie problémy, ktorých sú si obdarovaní vedomí a zápasia s nimi.

Naše tipy na užitočné darčeky

Sada porcelánových hrnčekov

Náradie v kufriku
INGCO

Tanierová sada
FRANKO

Nerezový čajník

Sada nožov v stojane
GRANITE

2. AK SA DÁ, VYHNITE SA DARČEKOVEJ POUKÁŽKE

Ľudia majú radi riešenie problémov (ako sme si už spomenuli) a robenie rozhodnutí je vždy problém. Nemusí hneď ísť o veľkolepé politické alebo manažérske rozhodnutia. Aj rozhodnutie, čo urobiť s darčkovou poukážkou je zaradené medzi položky „problém, ktorý treba riešiť“.

Ak sa už rozhodnete vec riešiť darčkovou poukážkou napríklad vo forme kurzu, zariadte veci tak, aby na poukážke bol už konkrétny dátum. Jedná sa o problém, ktorý ste vyriešili za obdarovaného – a to sa počíta. Nebude totiž mať darčkovú poukážku obrazne či skutočne založenú medzi položkami označenými “Vybaviť”.

3. UTIAHNITE SA

Každý z nás má v sebe túžbu vyniknúť. Ešte aj skromní ľudia majú tendenciu byť „najskromnejší na svet“. Je to skrátka naša vlastnosť. Skúste však pri darovaní zabudnúť na túto prirodzenú snahu a vyberajte darčeky, ktoré z nás síce neurobia hviezdu prvej veľkosti, ale budú skutočným darom. Ak napríklad obdarujete niekoho, kto má rád kvety a skutočne sa im s láskou venuje, darujme mu radšej malú sadeničku, ktorá sa časom rozrastie do krásnej rastliny. V danom momente síce nebudete za hviezdu. Tou by sme bez pochybností boli, keby ste mu darovali tú najväčšiu rastlinu, aká sa dá zohnať v záhradnom centre. Ale darujte blízkemu veľa príjemného času, ktorý bude venovať svojej záľube.

4. NEBUĎTE PRÍLIŠ MÚDRI

Existuje množstvo rád (a tento text sa radí medzi ne) ako darovať ideálny darček. Množstvo papiera a internetu sa už vypísalo, ale vedecké štúdie hovoria jasne. Ak niekto po niečom túži, bude šťastný, keď dostane presne to, po čom mu srdce piští. Najlepším príkladom sú deti. Darmo ich budete presviedčať, že to, čo ste pre ne vymysleli, je stokrát lepšie ako to, čo chcú. Spokojné budú, keď dostanú ten darček, ktorý si vysnívali.

5. POČÚVAJTE

Ak niekto povie: „Nič mi nedávajte, stačí mi, že budeme spolu,“ nemá často zmysel veľmi uvažovať a radšej počúvať. Možno je to

trochu drzé vyjadrenie a možno je to volanie o pomoc. Peniaze sa dajú zarobiť a darček môžete tiež kúpiť takmer kedykoľvek. Čo sa však nedá kúpiť, je čas. Najmä čas strávený s tými, ktorých máme radi. Skúsme preto počúvať a darovať čas. Či už ako rodičia, ktorých deti dospejú tak rýchlo, že čoskoro budú ich detské šibalstvá len spomienkou, alebo ako deti, ktoré sa snažia vynahradiť svojim rodičom ich celoživotnú starostlivosť.

6. VYBERAJTE TO NAJLEPŠIE

Ak obdarujete dospelého, zvlášť takého, ktorý má určitú špecializáciu a vy mu chcete vybrať darček v danej špecializácii, neuvažujte v malom. V prvom rade sa pýtajte, študujte, a potom sa snažte vybrať to najlepšie. Neznamená to, že musíte kúpiť najlepšiu sadu elektrického náradia. Možno bude stačiť skrutkovač. Ale musí to byť ten najlepší.

A ČO OBDAROVANÝ?

K etikete obdarovania patrí aj to, ako sa má správať obdarovaný, prípadne ten, koho sa pýtajú, aký dar by si želal. Povedať “Ja nič nepotrebujem!” je síce tradičný slovenský zvyk, ale nie je ani pekný ani slušný voči tým, ktorí chcú byť voči nám láskaví. V prvom rade sa skutočnosť, že nechceme dar, dá vyjadriť aj omnoho slušnejšie. A ešte slušnejšie je zamyslieť sa a povedať, čo by nám urobilo radosť. Čím presnejšie, tým lepšie. Ak ani za svet nevieme, nie je vôbec neslušné napísať zoznam. Nebojme sa. Tí, ktorí boli natoľko bezradní, že sa nás nakoniec prišli spýtať, čo by sme si želali, to isto ocenia. A v neposlednom rade budme v každej situácii slušní. Ak sa niekto darom netraťí, bude to zrejme cítiť a nemá zmysel zdôrazňovať mu to.

 <p>Želáme Vám krásne Vianoce, vonku ... (dokončenie v tajničke).</p>				all, Ina, Omi, VOL	severské kunovité šelmy	trpasličia africká antilopa	zvieratá, po nem.	skratka súhvezdia Lietajúca ryba	zaber cudzie územie		meno herca Hlaváčka	IQ združenie	Eskimák		
				ledva							jamajský spevák				
				český výrobca čokolády								iba koralový ostrov			
				1											
				kolos, po česky Dietlova sestrička							niekto zoral dookola				
	žargón (lingv.)	2	tajne utiekol	alebo, po rusky česká predložka			mužské meno opuchlina, po česky			astát (zn.) vlastná dravcovi					
etapy vývinu						dalo na nohy úradná listina					oznámil úradom	výtvar umelca			
lenivý človek (hovor.)						zastav sa firemná skratka				Slovan všetko, po angl.					
ocino (nár.)					konflikt kód Poľska				meno tal. pol. Mora citoslovce smiechu						
National Labor Office (skr.)				3											
polotuhá rôsolovitá hmota				severské zvieratá			popevok								

Pripravil: Slovenský zväz hádankárov a krížovkárov, www.szhk.sk

Autor: P. Gašparin

SPRÁVNE ZNENIE TAJNIČKY Z MINULÉHO ČÍSLA (JESEŇ 2020)

Zber úrody je zrkadlom ... = „STAROSTLIVOSTI O ZÁHRADU“

Spomedzi všetkých úspešných riešiteľov sa šťastie usmialo na týchto výhercov:

- p. Eva Gregorová *Svietnik keramický*
- p. Ján Barica *Skrutkovač FLEXI+bity*
- p. Otilia Hatalová *Ozdoba na zavesenie*
- p. Jarmila Škultétyová *Ozdoba – vianočné gule*
- p. Viera Helmová *Postavička škriatok*

GRATULUJEME!

Správne znenie tajničky pošlite do 31.1. 2021 emailom na adresu knagazin@kinekus.sk alebo poštou na adresu **KINEKUS, s.r.o., Rosinská cesta 13, 010 08 Žilina.**
Päť úspešných riešiteľov bude odmenených hodnotnými cenami.

Vtipy:

Dva kapre plávajú vo vani a jeden sa pýta druhého: Ešte stále si myslíš, že nás chcú iba okúpať?

„Mami, môžem mať na Vianoce psa?“
„Na to zabudni! Budeš mať kapra ako ostatní.“

„Pán riaditeľ, môžete mi dať zajtra voľno?“ pýta sa v práci pán Novák.
„Manželka chce, aby som jej pomohol s vianočným upratovaním.“
„Z takého dôvodu vám predsa nebudem dávať voľno!“ rezolútne to odmietne riaditeľ.
„Ďakujem,“ vydýchne si zamestnanec. „Vedel som, že je na vás spoľahnutie.“

Správne riešenia zo strany č.22

1.

2.

3.

4.

Boby RACE

plastové, detské, rozmer 87x40 cm, rôzne farby, nosnosť do 60 kg, pre šantenie detí na snehu
36819026

Tip
NA DARČEK

9⁹⁰ €

Sane Zigi - Zet

plastové sane, detské, rozmetry 44,9x29x91 cm, nosnosť do 60 kg
36819086

Tip
NA DARČEK

26⁹⁰ €

Klzák na sneh BIG veľký

plastový, tvar mušľa, rozmer 95x70 cm, nosnosť do 60 kg
36819023

Tip
NA DARČEK

8⁹⁰ €

Klzák na sneh SPEED

plastový, okrúhly, priemer 66 cm, farebný, nosnosť do 60 kg
36819025

Tip
NA DARČEK

7⁹⁰ €

Klzák na sneh BIG malý

plastový, rozmetry 78x60 cm, použitie do -18 °C, tvar mušľa, farebný, nosnosť do 60 kg
36819016

Tip
NA DARČEK

7⁹⁰ €

Klzák na sneh KID 2

plastové šmykadlo, rozmetry 36x50 cm, hruškovitý tvar, plast odolný do -28 °C, rôzne farby, nosnosť do 60 kg
36819022

17⁰ €

Tabuľka na kreslenie Fantastic

Starlyf Fantastic Pad je tabuľka na kreslenie s 8 svetelnými efektmi v tabletovom dizajne, 3 dvojfarebné neónové fixky so 6-timi farbami sa postarajú o super pestrú zábavu, 30 šablón na kreslenie, počítanie a písanie, tabuľku môžete použiť ako zápisník, zoznam na nákup, či na cestách, podporuje detskú fantáziu, kreativitu, chuť do učenia a koordináciu očí a rúk
95700026

Tip
NA DARČEK

19⁹⁰ €

Detký odhřňač BOBO

plastový, šírka 25 cm, drevená násada, na snehu
36819045

2⁴⁰ €

PRE NAŠE MALÉ ZÁZRAKY

Vanička piškóta

plastová, tvarovaná, z jednej strany zúžená, dĺžka 100 cm

Tip
NA DARČEK

1250336625 modrá
1250336559 ružová

8⁴⁹ €

Nočník LITTLE DUCK

plastový, protišmykový, s potlačou little duck

1251834625 modrý
1251834559 ružový

2³⁰ €

Sedátko detské

plastové, prikladá sa na sedátko WC, rozmetry 28x38 cm, výška zadnej časti 12 cm, rozmetry otvoru 17x13,5 cm

1258017625 modré
1258017559 ružové

1⁹⁰ €

Detký schodík

plastový, protišmykové podložky, max.nosnosť do 80 kg, tvarovaný, výška 14 cm, rozmetry zo spodnej časti 40,5x28,5 cm, rozmetry vrchnej časti 32x20 cm

12510013625 modrý
12510013559 ružový

4⁴⁹ €

TEŠÍME SA NA VÁS V KINEKUSE A V PARTNERSKÝCH OBCHODOCH – www.kinekus.sk/partnerskeobchody
BRATISLAVA 2X • NITRA • PÚCHOV • TRENČÍN • PRIEVIDZA • ŽILINA • MARTIN • RUŽOMBEROK • POPRAD • PREŠOV • KOŠICE • ŠUMPERK (CZ)

UPOZORNENIE: Dostupnosť niektorých tovarov u jednotlivých predajcov môže byť na objednávku.

Uvedené ceny sú konečné vrátane 20% DPH a sú garantované počas akcie v trvaní od 9. 11. – 30. 12. 2020 alebo do vypredania skladových zásob. Zmena cien vyhradená. Použitie obrázkov môžu mať ilustračný charakter. Dekorácie nie sú súčasťou výrobku. Prečítajte si ceny sú bežné ceny u iných predajcov. Ceny v predajni ŠUMPERK (CZ) sa môžu vzhľadom na prepočet líšiť. Za tlačové chyby predaja zodpovedá. Tovar do tejto akcie zabezpečuje KINEKUS Veľkoobchod. Ak ste nedostali niektorý z akčných tovarov u predajcov, dajte nám to, prosím, vedieť – vo@kinekus.sk alebo 041/555 55 09.

www.kinekus.sk

NOVINKA

SLOBODA PRI PRÁCI? OSLOBOĎTE SA OD KÁBLOV

PROKiN
+AKU 18V system

KiNEKUS
EXKLUZÍVNY DODÁVATEĽ

VĎAKA SYSTÉMU JEDNEJ BATÉRIE PRE VŠETKY ZARIADENIA:

- šetríte svoje peniaze (stačí vám jedna-dve batérie pre viacero zariadení)
- šetríte životné prostredie • pracujete bezpečnejšie
- pracujete pohodlnejšie - už žiadne predlžovačky a káble

**Vrtačka -
skrutkovač**
CD-B0318E

**Uťahovačka -
skrutkovač**
CD-L0118

**Brúška
multifunkčná**
MT-L0118

Kosačka strunová
GT-L0118

Priamočiara píla
S-L0118

**JEDNA
BATÉRIA
PRE VŠETKY
ZARIADENIA**

**Batéria lítiová
4 Ah**

**Batéria lítiová
2 Ah**

**Brúška
uhlová**
AG-L0118

Vrtačka s príklepom
RH-L0118

**Nabíjačka
batérií**

Okružná píla
CS-L0418

Chvostová píla
RS-L0118

...UŽ OD 29€ ZA ZARIADENIE

Doporučená maloobchodná cena s DPH.

Viac info a videá na: www.prokin.sk

PROKiN
+AKU 18V system

KiNEKUS
EXKLUZÍVNY DODÁVATEĽ

Nájdete exkluzívne v KiNEKUSE a v partnerských obchodoch

www.kinekus.sk/partnerskeobchody

Bratislava, Vajnory - NC Vajnoria, Pri starom letisku 3

Bratislava, Petržalka - Fedinova 14

Nitra - HomeBox, oproti MÖBELIXU, Bratislavská 35

Trenčín - Belá 7575, oproti OC Laugaricio

Púchov - Okružná 1746/74, pri ČS Slovaft

Prievidza - Nábřežná 11

Žilina - Kamenná 4

Martin - OC Turiec, pri Tescu

Ružomberok - Bystrická cesta 2159

Poprad - OC Kriváň, oproti OC MAX,
Dlhé Hony 5268/9

Prešov - Vihorlatská 1/A, budova HYPERNOVA (do 24.12.2020)

Košice - Južná trieda 66, budova ADESSO (do 24.12.2020)

Košice - OC Cassovia, Pri prachárni 4 (od 10.1.2021)

Šumperk (CZ) - Žerotínova 2833/46

e-shop
www.kinekus.sk